

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

NOU 2008: 12 Revisjonsplikten for små foretak

Skattedirektoratet støtter hovedkonklusjonen til utvalgets flertall, nemlig at revisjonsplikten for små foretak bør videreføres og at den også bør gjøres gjeldende for norske avdelinger av utenlandske foretak (NUF).

Skattedirektoratet ser flere viktige hensyn som taler for en slik konklusjon, jf. også flertallets innstilling i kapittel 6.7.2 (Behovet for revisjonsplikt av hensyn til de ulike brukerinteressene) og kapittel 6.7.3 (Aksjelovgivning og tvangsavvikling). Skattedirektoratet vil i det etterfølgende kommentere revisjonens betydning for skatte- og avgiftskontrollen og for bekjempelse av økonomisk kriminalitet særskilt. Det gis deretter kommentarer til enkelte kapitler i utredningen.

1 Hensynet til skatte- og avgiftskontrollen

Behovet for revisors kontroll ut fra offentlige hensyn har historisk sett vært ansett som en viktig begrunnelse for revisjonsplikten. Det vises blant annet til revisorlovkomiteens innstilling 1957:18, hvor revisjonsplikten blant annet ble vurdert i forhold til statens og kommunenes direkte kreditorinteresser.

I utvalgsarbeidet som ledet frem til NOU 1997:9 om revisjon og revisorer, ble det offentliges behov for revisjon utredet av et eget underutvalg. I oppsummeringen av skatte- og avgiftsmyndighetens behov for revisjon konkluderer underutvalget med at skatte- og avgiftsmyndighetene har et klart behov for at regnskapet er revidert av en uavhengig person. Det understrekes at dette i seg selv bidrar til å heve standarden på regnskapet og er med å sikre en fullstendig og gyldig regnskapsførsel og dermed en korrekt skatte- og avgiftsdeklarasjon. Det påpekes også at det etablerte systemet, hvor revisor gir signaler i form av en underskrift eller manglende underskrift på næringsoppgaven er klart påkrevd som en hensiktsmessig form for dekning av skattemyndighetenes behov. Det understrekes også at næringsoppgaven, i tillegg til å gjengi regnskapstall, også omhandler andre poster som er av betydning for beskatningen og som det er ønskelig at revisor bekrefter riktigheten av, samt at revisor skal avgi en begrunnelse dersom han kommer til at han ikke kan attestere næringsoppgaven. Også revisors attestasjon på lønnsområdet er trukket frem i underutvalgets utredning.

Også i foreliggende NOU 2008:12 er skattemyndighetenes behov for revisjon i forhold til skattekontrollen vurdert som sentral. Det vises til pkt. 6.2.5.2 Revisors rolle i skattekontrollen:

”Revisorunderskrift, eller manglende underskrift, av næringsoppgave og kontrolloppstilling gir skatte- og avgiftsmyndighetene viktig informasjon i kontrollarbeidet. Hvis revisor har underskrevet, tilsier dette at revisor har funnet å kunne akseptere oppgaven samt at det ikke er vesentlige brudd på bokføringsreglene. Motsatt, dersom revisor har unnlatt å underskrive, er dette et tydelig signal til myndighetene om at det bør iverksettes ytterligere undersøkelser hos den aktuelle skattyteren / arbeidsgiveren. I slike tilfeller plikter også revisor å redegjøre for den manglende underskriften i form av et nummerert brev til klienten, jf. revisorloven § 5-2 fjerde ledd nr. 5. Dette brevet kan myndigheten innhente fra klienten eller, hvis dette ikke lar seg gjøre, direkte fra revisor, jf. revisorloven § 6-2 fjerde ledd.

På denne måten brukes revisors attestasjon / manglende attestasjon av oppgavene aktivt i forhold til utvelgelse av kontrollobjekter fra myndighetenes side.

(.....)En eventuell innføring av et unntak fra revisjonsplikten for små aksjeselskaper vil derfor innebære at grunnlaget for revisorbekreftelsene faller bort. En opphevelse av revisjonsplikten for små aksjeselskaper vil etter utvalget syn svekke påliteligheten av disse selskaperens oppgaver og kan øke omfanget av skatte- og avgiftsunndragelser (...).”

Skattedirektoratet slutter seg til disse vurderingene og kan ikke se at dagens situasjon tilsier et mindre behov for revisjon enn det som har vært lagt til grunn i tidligere utredninger. Snarere vil vi kunne hevde at det motsatte er tilfelle. Det vises i den forbindelse til den beskrivelse som er gjort i utredningens pkt 4.6.1.3, om utviklingen innen skatte- og avgiftskontrollen, og som vi mener gir et godt og realistisk bilde av de muligheter og utfordringer skattemyndighetene står ovenfor. Når det gjelder utfordringer vises det særskilt til pkt. 4.6.1.3 siste avsnitt:

”Skattedirektoratets årsrapporter viser at omfanget av bokettersyn er begrenset sett i forhold til den store mengden skatte- og / eller avgiftspliktige foretak. Dette gjelder også arbeidsgiverkontrollen sett opp mot antall kontrollobjekter (arbeidsgivere). Kompleksiteten i de økonomiske forhold og de spørsmål som derved reiser seg, herunder ikke minst den økende internasjonalisering, utgjør stadig større utfordringer. Undersøkelse i regi av Næringslivets Sikkerhetsråd – Kriminalitets- og sikkerhetsundersøkelsen i Norge – (tall fra november 2007) viser at næringslivet opplever oppdagelsesrisikoen som betydelig redusert fra foregående år. Disse utfordringene nødvendiggjør satsing på utvalgte foretak og områder, hunder nevnes særskilt ”skattekriminalitet” og ”intern-prisingsproblematikk”. Dette gjør også at ressursene som kan benyttes til bokettersyn rettet mot den store mengden foretak blir mindre. Andre kontrollmekanismer og kvalitetshevende tiltak blir desto viktigere.”

Skattedirektoratet finner også grunn til å understreke at erfaringer fra skattekontrollen tilsier at det er mindre feil i aksjeselskap sammenlignet med andre foretaksformer som i begrenset grad er underlagt revisjonsplikt. Det er etter dette Skattedirektoratets klare

oppfatning at hensynet til skatte- og avgiftskontrollen alene tilsier at revisjonsplikten må opprettholdes. Skattedirektoratet bemerker i den sammenheng at det i Norge er en betydelig andel av aksjeselskapene og andre næringsdrivene som er små, i den forstand at de har omsetning på mindre enn 5 millioner kroner. Iht. registreringer i Foretaksregisteret, var det ca 144 000 aksjeselskap av denne kategorien ved utgangen av 2006, hvilket utgjør ca 75 % av det totale antallet registrerte aksjeselskap.

Dersom revisjonsplikten ikke opprettholdes, vil attestasjonene av næringsoppgaven og kontrolloppstillingen bortfalle. Et bortfall av revisjon vil således føre til en vesentlig svekkelse av kontrollen med betydelige skattebeløp, med mindre det iverksettes kompensierende tiltak. Med kompensierende tiltak menes da annen form for etterkontroll, for eksempel begrensede former for revisjon, jf. for øvrig utredningen kapittel 6.5, eller en betydelig økning av den offentlige kontrollvirksomheten.

2 Hensynet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet

Ved revisorloven 1999 ble det innført en særskilt bestemmelse i forhold til revisjonens innhold, rettet mot arbeid for å forebygge og avdekke misligheter og feil, jf. revisorloven § 5-1 tredje ledd. Skatte- og avgiftskriminalitet er én form for økonomisk kriminalitet, men begrepet omfatter langt mer. Det kan bl.a. vises til at revisor har særskilt rapporteringsplikt til Økokrim etter hvitvaskingsloven. Skattedirektoratet har merket seg at det er en klart økende tendens når det gjelder antall rapporteringer fra revisorer. Dette i motsetning til rapporteringer fra flere andre rapporteringspliktige yrkesgrupper, som for eksempel advokater og regnskapsførere.

Skattedirektoratet finner også grunn til å understreke at revisor ved etablering av kundeforhold skal kreve gyldig legitimasjon av kunden, jf. hvitvaskingsloven § 5 første ledd. Virksomhetsetablering i Norge kan i dag skje helt uten legitimasjon overfor myndighetene. Dersom små aksjeselskaper fritas fra revisjonsplikt bortfaller samtidig et av de mest sentrale virkemidlene man har i hvitvaskingsloven i forhold til denne type virksomheter, med mindre aksjeselskapet etablerer et kundeforhold til en annen rapporteringspliktig virksomhet.

Arbeidet mot økonomisk kriminalitet er høyt prioritert fra myndighetenes side, noe også de økte bevilgningene i det reviderte budsjettet for 2008 og forslaget til bevilgninger i det fremlagte statsbudsjettet viser. Skattedirektoratet mener de ovennevnte bestemmelsene i revisorloven og hvitvaskingsloven er viktige bidrag innenfor dette arbeidet. Etter vår oppfatning er det grunn til å understreke den preventive effekten av revisjonsplikten, dvs. revisors forebyggende rolle. Ved at den som driver virksomhet vet at det skal utføres en etterkontroll av en uavhengig person som ikke har deltatt i den løpende bokføringen, vil formodentlig mange avstå fra å gjøre bevisste feil, som å unnlate å bokføre inntekter i regnskapet. Denne effekten av revisjonsplikten er ikke målbar, men må antas å være betydelig.

Skattedirektoratet finner også grunn til å vise til det pågående arbeidet i det regjeringsoppnevnte "Skatteunndragelsesutvalget". Utvalget skal gjennomgå regler og

muligheter for opplysninger og kontroll i skatte- og avgiftssystemet, og komme med forslag til regelendringer og andre tiltak på disse områdene for å styrke innsatsen mot skatteunndragelser. Slik Skattedirektoratet ser det vil en opphevelse av revisjonsplikten for små aksjeselskaper stå i et motsetningsforhold til dette, da en slik opphevelse må anses som et klart tilbakeskritt i arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet, herunder på skatte- og avgiftsområdet.

3 Fortløpende kommentarer til enkelte punkter i utredningen

Kapittel 4 Regnskap og Revisjon

Kapittel 4.4 Om autoriserte regnskapsførere

I utredningen kapittel 4.4 er det gitt en omfattende beskrivelse av autorisasjonsordningen for regnskapsførere. I kapittel 6.5 er betydningen av bruken av autoriserte regnskapsførere vurdert opp mot revisjonspliktspørsmålet.

Skattedirektoratet er vel kjent med utviklingen i autorisasjonsordningen for regnskapsførere, og har sluttet aktivt opp om denne. Det er all mulig grunn til å anta at autorisasjonsordningen har ført til en påkrevd kvalitetsheving blant regnskapsførere.

I utredningen kapittel 4.4.4 er det referert ulike tall på små aksjeselskapers bruk av autorisert regnskapsfører. Skattedirektoratet legger til grunn at de tall som er referert fra opplysninger i næringsoppgavene for 2006 gir et pålitelig bilde av denne bruken. Skattedirektoratets tall for 2006 viser at 40,7 % av næringsoppgavene til aksjeselskap med omsetning under 5 millioner kroner er fylt ut av en autorisert regnskapsfører, mens 56,8 % har benyttet en autorisert regnskapsfører til å føre regnskapet. Prosenttallene baserer seg på opplysninger gitt i næringsoppgavene til de 172 497 aksjeselskapene som leverte oppgaven elektronisk dette året, hvorav 129 739 aksjeselskaper med driftsinntekter under fem millioner kroner.

Skattedirektoratet kan ikke se at det er noe motsetningsforhold mellom det å benytte autorisert regnskapsfører og å ha en lovbestemt revisjonsplikt. Slik sett kan det etter Skattedirektoratets oppfatning være ønskelig at enda flere små aksjeselskaper som ikke innehar den nødvendige kompetanse selv, benytter en autorisert regnskapsfører til å føre regnskap mv. Skattedirektoratet mener imidlertid at det går et klart og vesentlig skille mellom det arbeidet som utføres av en autorisert regnskapsfører og det som er valgt revisors oppgaver og ansvar. Regnskapsfører er engasjert av oppdragsgiver for å utføre oppdragsgivers plikter etter regnskapsloven og / eller utarbeidelse av oppgaver og opplysninger som oppdragsgiver plikter å gi i henhold til lov eller forskrift. Revisor skal foreta en etterkontroll for å kunne bekrefte at det årsregnskap som er satt opp, eller de oppgavene som er utarbeidet, av klienten, eller av ekstern regnskapsfører på hans vegne, ikke innehar vesentlige feil eller mangler.

Det er ikke satt konkrete uavhengighetskrav i regnskapsførerlovgivningen, slik det er for revisor i revisorlovgivningen. Bruk av autorisert regnskapsfører innebærer således ingen

uavhengig etterkontroll, men er med å sikre kvaliteten på utførelsen av oppdragsgivers plikter.

Pkt. 4.6.1.3.1 Særmerknad fra mindretallet

Skattedirektoratet bemerker at det kan synes som om mindretallet har blandet sammen systemene SLN og SL. I utredningen er det i hovedsak SLN-systemet som er beskrevet, som er det eksisterende systemet for næringsligning. SL-systemet som mindretallet har funnet grunn til å beskrive, i form av sitater fra "Skattebladet", vil være på plass fra år 2010, og innebærer en utvidelse fra SLN til også å omfatte ligning og kontroll av lønnsinntakere og pensjonister. I forhold til kontrollen av næringsinntekter, vil denne utvidelsen ikke få noen særlig betydning, slik det også er beskrevet i utredningen pkt. 4.6.3.1 (s 43 første spalte).

Det kan også synes som om utvalgets mindretall mener, jf. også utredningen kapittel 6.5 siste avsnitt og kapittel 6.8.2, at innføring av nye elektroniske løsninger i skatteetaten, gjør behovet for ekstern revisjon mindre. Skattedirektoratet deler ikke denne oppfatningen, jf. våre kommentarer i pkt. 1 ovenfor.

Kapittel 5 – Revisjonsplikten for små foretak i andre europeiske land og kapittel 6.4.3 Utviklingen i andre land

Skattedirektoratet har merket seg at både Danmark og Finland nylig har vedtatt endringer i revisjonsplikten for små foretak, og at spørsmålet er til behandling også i Sverige. I Danmark er vilkåret for å komme inn under fritaket knyttet til at man i to påfølgende år ikke kan overskride to av følgende kriterier:

1. Nettoomsättning: 3 millioner danske kroner
2. Balanse: 1,5 millioner danske kroner
3. Antall ansatte: 12 heltidsansatte

Tilsvarende kriterier i Finland er:

1. Omsetning: 200 000 euro (ca 1,5 millioner kroner)
2. Balansesum: 100 000 euro (ca 770 000 kroner)
3. Antall ansatte: 3

Skattedirektoratet bemerker at både Danmark og Finland har valgt å sette grensene for revisjonsplikt svært lavt. I Finland kan endog lovforslaget ses som en skjerpelse av revisjonsplikten for enkelte foretak, fordi det tidligere var anledning til å velge en legmannsrevisor hvis man oppfylte to av følgende tre kriterier:

1.
 1. Omsetning: mindre enn 680 000 euro (5,2 millioner kroner)
 2. Balansesum: ikke over 340 000 euro (2,6 millioner kroner)
 3. Antall ansatte: ikke flere enn 10

En legmannsrevisor er en person uten formell revisorutdannelse, hvor det ikke stilles særskilte krav til erfaring, og som heller ikke ble omfattet av tilsynsordningen. Den nye loven innebærer at foretak som tidligere kunne benytte en legmannsrevisor, og som ikke er

unntatt fra revisjonsplikt etter de nye reglene, må engasjere en godkjent revisor etter en overgangsperiode.

I Norge er valgt revisor pålagt særskilte attestasjonsoppgaver overfor skatteetaten, jf. ovenfor. Når dette tas i betraktning, samtidig som det kan konstateres at de nordiske land som nylig har gjennomført lovendringer mht. revisjonsplikt har satt tersklene svært lavt, taler dette for at det ikke bør skje endringer i revisjonsplikten i Norge.

Kapittel 6.5 Andre virkemidler som kan kompensere for bortfall av revisjonsplikten

Skattedirektoratet kan ikke se at utvalget har påpekt eksisterende forhold som kan kompensere for bortfall av revisjon. Det vises i denne forbindelse også til våre kommentarer til kapittel 4.

Utvalget har vurdert om det bør innføres begrenset revisjon ("review) og kvalifisert utarbeidelse av regnskap (compilation). Utvalget har imidlertid kommet til at man ikke har erfaringer internasjonalt som tilsier at det på det nåværende tidspunkt er naturlig å innføre en begrenset revisjon eller kvalifisert utarbeidelse av regnskap som lovbasert alternativ til revisjon.

Så vidt vi kan se har ikke utvalget i dette kapitlet særskilt vurdert om økning av skattekontroll og ev. økte ressurser til politiet kan være et alternativ til lovbestemt revisjon, jf. for øvrig våre kommentarer avslutningsvis under pkt. 1 ovenfor. I utredningen pkt. 5.3.2.4 er det vist til omtale av dette spørsmålet i de danske forarbeidene til reformen, hvor det ble anført at fravær av revisjon ville føre til økt kontrollbehov fra skattemyndighetenes side. Beregninger over antall personer som var nødvendig for å overføre skattekontrollen fra revisorene til skattemyndighetene viste at behovet var på 200 stillinger. Skattemyndighetene ble imidlertid bare tilført 45 nye stillinger som følge av reformen.

Skattedirektoratet har ikke forsøkt å tallfeste dette behovet nærmere ut fra norske forhold. Det er imidlertid grunn til nok en gang å understreke at revisorer i Norge har særskilte attestasjonsplikter i forhold skatteetaten. Dersom skattekontrollen skal opprettholdes på dagens nivå, tilsier dette at bortfall av revisjon må erstattes med en betydelig økt kontroll fra skatteetatens side. Når utgangspunktet er at et ev. fritak fra revisjonsplikt som omtalt i kapittel 9, i sin ytterste konsekvens kan omfatte mer enn 140 000 selskap, er det likevel vanskelig å se for seg at den offentlige skattekontrollen kan erstatte det kontrollarbeidet som i dag ivaretas av valgt revisor.

Kapittel 7 Om revisjonsplikten for øvrige foretaksformer

Utredningens kapittel 7.3 omhandler revisjonsplikt for norske avdelinger av utenlandske foretak. Dette spørsmålet har vært utredet tidligere, jf. omtale av Skattedirektoratets høringsnotat, utredningen kapittel 7.3.4. Utredningen følger opp anbefalingen i dette høringsnotatet og foreslår at regnskapspliktige NUF skal ha samme revisjonsplikt som akseselskaper. Skattedirektoratet støtter som nevnt innledningsvis denne konklusjonen, og viser bl.a. til omtale i utredningens kapittel 7.3.3 tredje avsnitt:

”Ved at små NUF er unntatt fra revisjonsplikt vil det være en fare for at denne foretaksformen trekker til seg en del stiftere som ønsker å unndra seg den kontroll som revisorer vil utføre i foretak som har revisjon. I møte med representanter fra Oslo likningskontor og Økokrim det overfor utvalget gitt uttrykk for at NUF gir et økt spillerom for økonomisk kriminalitet sammenlignet med virksomheter som drives i aksjeselskap. (...)”

Kapittel 9 Utformingen av et eventuelt unntak fra revisjonsplikt for små foretak

Det er som nevnt Skattedirektoratet klare mening at det ikke bør gjøres unntak for revisjonsplikten for små foretak. Vi har likevel rent subsidiært valgt å kommentere enkelte av de forslagene som er inntatt i utredningens kapittel 9, i fall utvalgets flertallsinnstilling ikke blir fulgt.

Kapittel 9.2. Kriterier og terskelverdier

Utvalget har i tråd med mandatet utredet hvordan et eventuelt unntak fra revisjonsplikten for små foretak bør utformes. Utvalget foreslår et unntak som vil gjelde foretak som ikke overskrider ett av følgende kriterier:

1. Driftsinntekter 5 millioner kroner
2. Balansesum 20 millioner kroner
3. Antall ansatte 10 årsverk

I utredningen kapittel 9.2.5 tredje avsnitt fremgår begrunnelsen for forslaget om en grense på fem millioner i driftsinntekter:

”Etter utvalgets oppfatning bør et eventuelt unntak fra revisjonsplikten for små aksjeselskaper som utgangspunkt omfatte selskaper med driftsinntekter under fem millioner kroner. Utvalget viser til at dette er kriteriet for gjeldende unntak fra revisjonsplikten og at virksomheten i selskaper med høyere driftsinntekter gjerne vil ha et omfang og kompleksitet som – uavhengig av om en mener at selskaper med lavere driftsinntekter bør unntas fra revisjonsplikt – medfører økt behov for revisjon (...)”

Utvalget har i tillegg foreslått å innføre ytterligere to terskelverdier (balansesum og antall ansatte) som kun er foreslått gjort gjeldende som vurderingskriterier i forhold til revisjonsplikt for aksjeselskaper.

Skattedirektoratet påpeker at utvalget har valgt å legge seg på den samme grense for revisjonsplikt ut fra driftsinntekter som gjeldende unntak i revisorloven § 2-1 annet ledd. Det synes ikke å ha vært vurdert hvorvidt denne grensen burde være lavere for aksjeselskap, ut fra en vurdering av den begrunnelse som taler for å videreføre revisjonsplikten for denne foretakstypen.

Skattedirektoratet kan ikke se at utvalget har gitt annen begrunnelse for at aksjeselskapene skal følge samme terskelverdier som øvrige foretak, enn at det kan være en fordel å ha færre terskelverdier i lovgivningen. Skattedirektoratet viser i den forbindelse til at utvalget har valgt å foreslå ytterligere to vurderingskriterier i forhold til aksjeselskap, men ikke overfor

andre foretakstyper. Det vil dermed uansett være ulike regelsett i forhold vurderingskriteriene for revisjonsplikten for aksjeselskap og andre foretakstyper.

Skattedirektoratet mener det er en prinsipielt viktig forskjell mellom foretak hvor deltakerne har et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser og foretak hvor ansvaret er begrenset til innskutt kapital. Det er også grunn til å trekke frem at revisjonsplikten utgjør en viktig og integrert del av gjeldende retts regulering av aksjeselskaper. Skattedirektoratet har i pkt. 1 og 2 ovenfor redegjort for betydningen av revisjon i forhold til skatte- og avgiftskontrollen og bekjempelse av økonomisk kriminalitet, noe som etter Skattedirektoratets oppfatning taler klart for å videreføre revisjonsplikten. Skattedirektoratet viser dessuten til at både Danmark og Finland har satt grensene for revisjonsplikt ut fra driftsinntekter (omsetning) vesentlig lavere enn det som er foreslått i den norske utredningen, hhv. 3 millioner danske kroner og ca 1.5 millioner kroner, jf. utredningen kapittel 5.

Dersom innstillingen fra utvalgets flertall ikke følges, ved at det innføres et unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskap, vil Skattedirektoratet tilrå at terskelverdiene settes lavest mulig, og i alle tilfeller ikke høyere enn 2 millioner kroner.

Lovteknisk kan dette gjennomføres ved en endring i revisorloven § 2-1 annet ledd:

Revisjonsplikten etter første ledd gjelder ikke for aksjeselskap dersom driftsinntektene av den samlede virksomhet er mindre enn X millioner kroner. For andre foretak gjelder ikke revisjonsplikten dersom driftsinntektene av den samlede virksomhet er mindre enn fem millioner kroner. Viser årsregnskapet (...)

Dersom kriteriet for driftsinntekter settes lavere enn forslaget i utredningen, bør det også vurderes om de foreslåtte grensene for balansesum og antall ansatte bør settes lavere, jf. utkastet til revisorloven § 2-1 tredje ledd.

Kapittel 9.4 Adgang for offentlige myndigheter til å pålegge revisjon

Utvalget har i tråd med mandatet vurdert om offentlige myndigheter ved enkeltvedtak bør ha adgang til å pålegge revisjon for virksomheter som ellers er unntatt fra revisjonsplikt. Utvalget foreslår at skattekontorene skal kunne pålegge revisjon, men at dette begrenses til aksjeselskaper. Utvalgets begrunnelse lyder slik, jf. kapittel 9.4.1:

”Utvalget vil understreke at det vil være eventuell innføring av unntak fra revisjonsplikten for små aksjeselskaper som aktualiserer spørsmålet om innføring av særskilt hjemmel for offentlige myndigheter til å pålegge revisjon. En slik hjemmel kan for så vidt innføres selv om revisjonsplikten videreføres for samtlige aksjeselskaper, og da med sikte på foretak som i dag er unntatt fra revisjonsplikt på grunn av foretakets størrelse. Etter utvalgets oppfatning vil det imidlertid være de hensyn som isolert sett taler for å videreføre revisjonsplikten for samtlige aksjeselskaper, som kan begrunne en særskilt hjemmel for offentlige myndigheter til å pålegge revisjon i en situasjon hvor revisjonsplikten måtte være opphevet for små aksjeselskaper. Av denne grunn foreslår utvalget at den eventuelle hjemmelen begrenses til å omfatte aksjeselskaper og NUF, som også på dette punktet bør likestilles med aksjeselskaper.”

Skattedirektoratet støtter forslaget om at skattekontoret skal kunne pålegge revisjon, men er ikke enig i at dette bør begrenses til aksjeselskap og NUF. Det vises til at utvalget har foreslått at pålegg om revisjon skal kunne gis i tilfeller hvor det er konstatert vesentlig overtredelse av bestemmelser i eller i medhold av ligningsloven, merverdiavgiftsloven, skattebetalingsloven eller bokføringsloven. Dersom det er konstatert slike vesentlige overtredelser, for eksempel betydelige skatteunndragelser, kan Skattedirektoratet vanskelig se at fortakstypen overtredelsen er begått i bør være avgjørende for om skattekontoret skal kunne pålegge revisjon.

Det foreslås følgelig at det gjennomføres endringer i forslagene til merverdiavgiftsloven § 46 b, ligningsloven § 4-14 og skattebetalingsloven § 5-13b, slik at det kan gis pålegg overfor et hvert regnskapspliktig foretak.

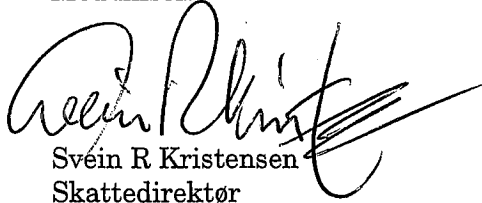
For ordens skyld bemerkes at det i utkastet til ny § 46 b i merverdiavgiftsloven, synes å mangle en henvisning til overtredelser etter bokføringsloven, jf. tilsvarende bestemmelser i ligningsloven og skattebetalingsloven.

Kapittel 11 Økonomiske og administrative konsekvenser

I kapittel 11 er i hovedsak de økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget fra utvalgets flertall utredet, og da konsekvensene av å innføre revisjonsplikt for NUF.

Dersom tilliten til regnskapsinformasjon skal opprettholdes på dagens nivå uten revisjonsplikt, fordrer dette at hver og en av brukerne må iverksette egne tiltak. Skattedirektoratet har foranpekt på behovet for økt skattekontroll, hvilket også er et spørsmål om økte bevilgninger til skatteetaten. Det må også antas at banker og andre regnskapsbrukere vil stille krav til at enkelte regnskaper blir revidert. Svakheten med et slikt system er at det vil bli utført kontrollhandlinger/revisjon med det formål å tilgodese en enkelt bruker, uten at resultatet kommer til allmennhetens kunnskap. Det kan stilles spørsmål ved om dette i sum er en mer økonomisk løsning enn dagens lovbestemte revisjonsplikt.

Med hilsen

Svein R. Kristensen
Skattedirektør

Sven Rune Gren